

08.12.2020

Семінар: «Конституційний суд України»

КОНТРОЛЬНІ ПИТАННЯ:

1. Які завдання має Конституційний Суд?
2. Які принципи діяльності КСУ?
3. Який склад КСУ?
4. Який порядок утворення КСУ?
5. Які повноваження має КСУ?
6. Які є форми звернення до КСУ?
7. Хто є суб'єктами права на конституційне подання?
8. Хто є суб'єктами права на конституційне звернення?
9. В яких випадках припиняються повноваження судді КСУ?
10. Які існують гарантії незалежності суддів КСУ?

Задача 1. На пленарному засіданні Верховної Ради України народним депутатом була висловлена пропозиція про необхідність зміни нинішньої моделі формування Конституційно-го Суду. Зокрема, він запропонував, щоб судді призначались Президентом за згодою парламенту, що, у свою чергу, суттєво знизить рівень конфліктності в його діяльності, а також мінімізує фактор «партійності» суддівського корпусу.

Який чинний механізм формування Конституційного Суду України? Які моделі комплектування органів конституційної юрисдикції існують у сучасному світі? Проаналізуйте аргументи народного депутата.

Задача 2. Верховна Рада України прийняла у третьому читанні Закон України «Про внесення змін до Конституції України», яким передбачається ліквідація Конституційного Суду України і передача його повноважень Верховному Суду України. Висновки щодо відповідності цього законопроекту ст. 157, 158 Конституції України від Конституційного Суду отримані не були. Названий Закон направлено на підпис Президенту України, який застосував право вето щодо нього. Народні депутати України звернулися до адміністративного суду зі скаргою на дії Президента України, в якій просять визнати їх неконституційними та зобов'язати главу держави підписати Закон й оприлюднити його.

Яким чином має бути вирішений цей спір? У чому різниця між конституційною юрисдикцією та адміністративною юрисдикцією?

Задача 3. На пленарному засіданні Конституційного Суду України між суддями виникла суперечка, пов'язана з неодноковим розумінням одного з

положень Закону України «Про Конституційний Суд України». У зв'язку з цим Голова Конституційного Суду України запропонував на цьому ж пленарному засіданні здійснити офіційне тлумачення спірного положення Закону. За таке рішення проголосували 12 суддів.

Конституційний Суд України ухвалив відповідне рішення і офіційно розтлумачив спірні положення Закону України «Про Конституційний Суд України».

Проаналізуйте конституційність і законність прийняття такого рішення Конституційного Суду України.

Яка існує процедура розгляду справ Конституційним Судом України?

Задача 4. П., уважно прочитавши Закон України «Про інформацію», дійшов висновку, що деякі його статті суперечать Конституції України. У зв'язку з цим він звернувся до Конституційного Суду України з конституційним зверненням, у якому просив визнати відповідні положення Закону України «Про інформацію» неконституційними.

Підготуйте проект відповідного рішення Конституційного Суду України за результатами розгляду конституційного звернення П.

Які існують форми звернення до Конституційного Суду України?

Задача 5. Верховна Рада України прийняла Закон «Про внесення змін до Закону України про Конституційний Суд України», відповідно до якого Конституційному Суду було заборонено розглядати на предмет відповідності Конституції України (на конституційність) законів про внесення змін до Конституції України, які вже були прийняті парламентом і набрали чинності.

Група народних депутатів у кількості 53 осіб звернулася до Конституційного Суду України з конституційним зверненням здійснити офіційне тлумачення цього Закону, роз'яснивши, чи мав право парламент його приймати.

Проаналізуйте дану ситуацію.

Яке рішення має прийняти Конституційний Суд України?

Які повноваження має Конституційний Суд України щодо перевірки на конституційність законів України?

Задача 6. Після обговорення конституційного подання на засіданні колегії суддів Конституційного Суду України суддя-доповідач у справі розіслав у провідні наукові заклади країни листи з проханням надати відповідні висновки щодо проблеми, висвітленої у поданні. Професор одного із зазначених закладів відмовився відповідати на цей лист, мотивуючи таку відмову тим, що він не був офіційно залучений Конституційним Судом до справи як експерт, а тому не зобов'язаний відповідати на будь-які листи.

Проаналізуйте дану ситуацію. Які права і обов'язки має суддя Конституційного Суду України? Яке правове становище судді-доповідача?

Задача 7. У 2010 р. депутатська фракція лівої партії України зареєструвала у Верховній Раді законопроект щодо повернення смертної кари як виду покарання у кримінальне законодавство України. На зауваження

експертів про те, що смертна кара вже була скасована Конституційним Судом України, депутати відповіли, що вказану правову позицію Суд формулював ще 1999 р. за інших політико-правових умов. Стрімке зростання злочинності, спровоковане світовою фінансовою кризою 2008 р., потребує адекватних заходів у боротьбі зі злочинністю, насамперед, застосування смертної кари.

Проаналізуйте дану ситуацію. Чи може парламент подолати правову позицію Суду новим регулюванням? Які юридичні властивості актів Конституційного Суду України? Які наслідки мають рішення Конституційного Суду України для відповідних актів і договорів?

Задача 8. Посадова особа, звільнена з посади заступника прокурора області згідно із Законом України «Про очищення влади», оскаржила своє звільнення до адміністративного суду. Під час провадження у справі судді стало відомо, що вказаний Закон знаходиться на перевірці у Конституційному Суді України, проте остаточне рішення орган конституційної юрисдикції ще не ухвалив.

Як має діяти суддя адміністративного суду у цій ситуації? Які строки розгляду справи у Конституційному Суді України? Що таке преюдиціальність рішень Конституційно-го Суду? Якою може бути поведінка позивача у тому разі, якщо Конституційний Суд все ж таки дійде висновку щодо неконституційності вказаного Закону?